

تۆگمەس ھېكايىلەر  
بىخىل



شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى  
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى



تۈگمەس ھېكايىلەر

# بېخىل

رەسىمنى سىزغۇچى: مەخمۇتجان تۈردىنىياز

شېجاڭ خەلق باش نەشرىياتى  
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى



该书以书配碟形式出版的维吾尔民间故事有声漫画集《讲不完的故事》系列作品。

پىلانلىغۇچى: ئەر كىن ئەمەت  
مۇرات ئوبۇلقاسىم  
مۇھەررىرى: مەريەمگۈل تۇرسۇن  
مەسئۇل مۇھەررىرى: دىلبەر ئابدۇرېھىم  
گۈزەل سەنئەت مۇھەررىرى: ئەمرۈللا ئەنۋەر  
مەسئۇل كوررېكتورى: رىزۋانگۈل ئابلەت

تۈگىمەس ھېكايىلەر

بېخىل

---

رەسىمنى سىزغۇچى: مەخمۇتجان تۇردىنىياز	
نەشرىيات: شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى	
تېلېفون: قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى	
ئادرېسى: 0998 - 2653927	
پوچتا نومۇرى: قەشقەر شەھىرى تار بوغۇز يولى 14 - قورۇ	
تارقاقچى: 844000	
زاۋۇت: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى	
فورماتى: شىنجاڭ يىلۇڭ باسما چەكلىك شىركىتى	
باسما تاۋىقى: 1230 × 880 م م 1/16	
نەشرى: 2.75	
بېسىلىشى: 2015 - يىلى 4 - ئاي 1 - نەشرى	
باھاسى: 2015 - يىلى 4 - ئاي 1 - بېسىلىشى	
	18.00 يۈەن

---

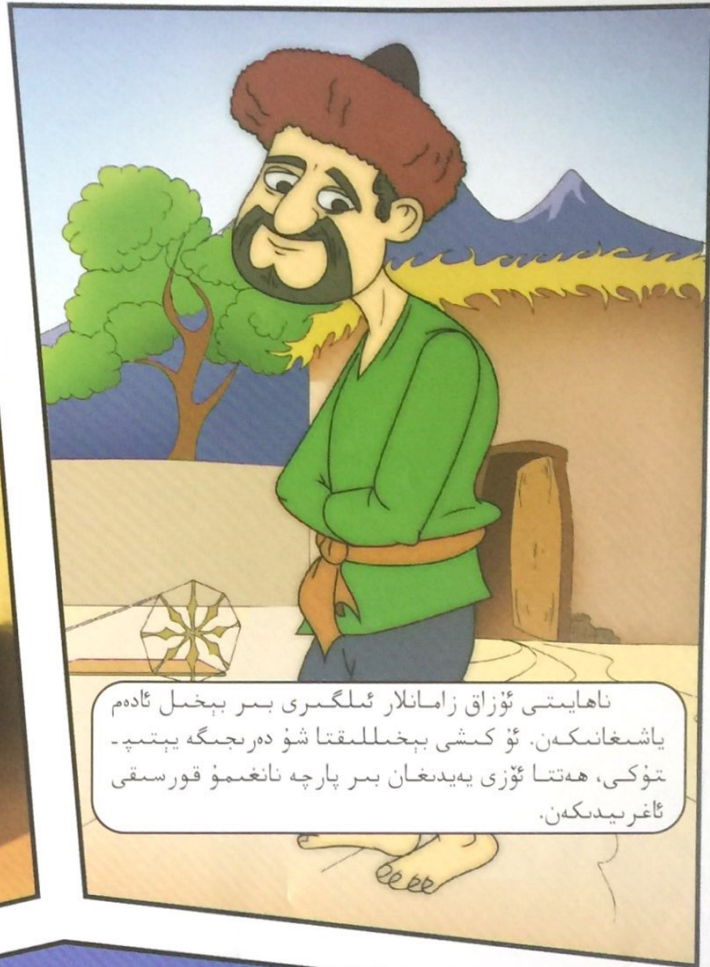
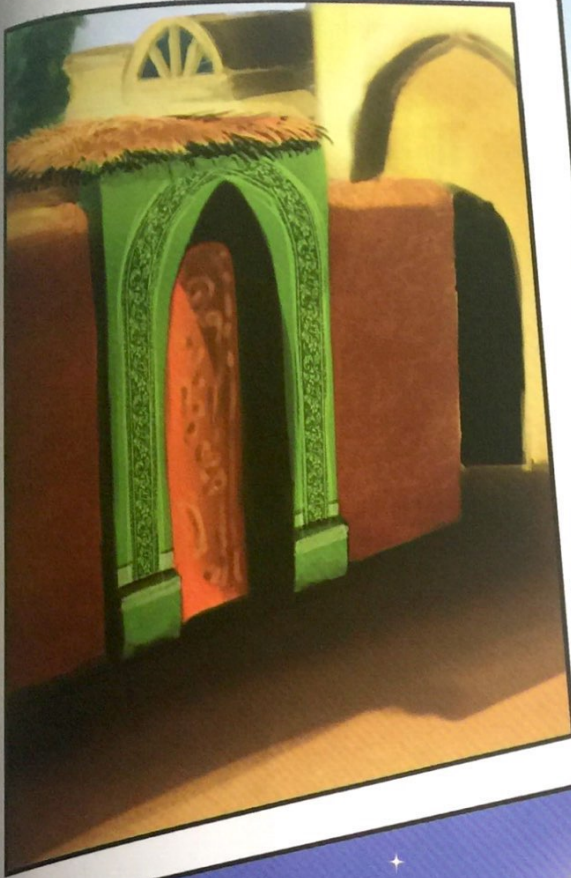


## مۇندەرىجە

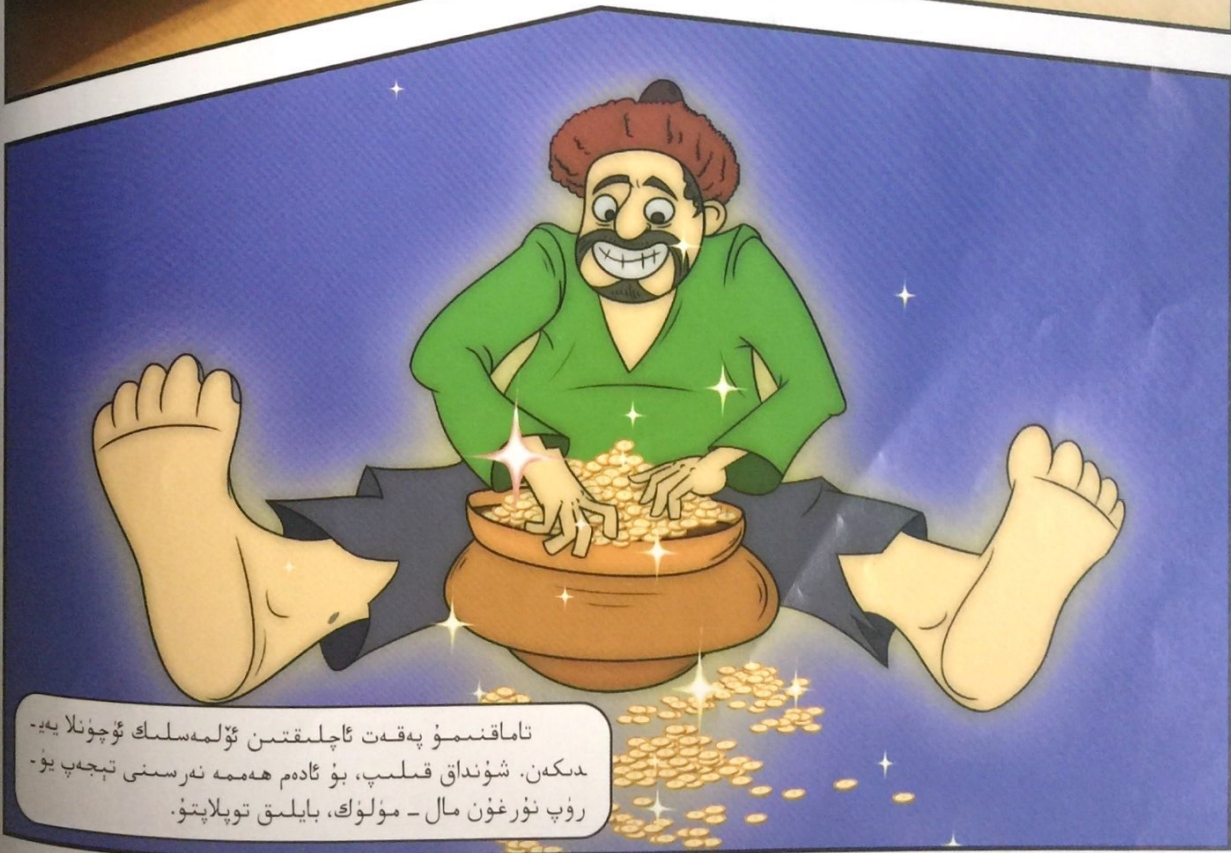
2	بېخىل.....
8	مىس قازان.....
24	ئىككى ئالدامچى.....
36	قارا مۇقچىنىڭ پىيىزى.....



# بېخىل

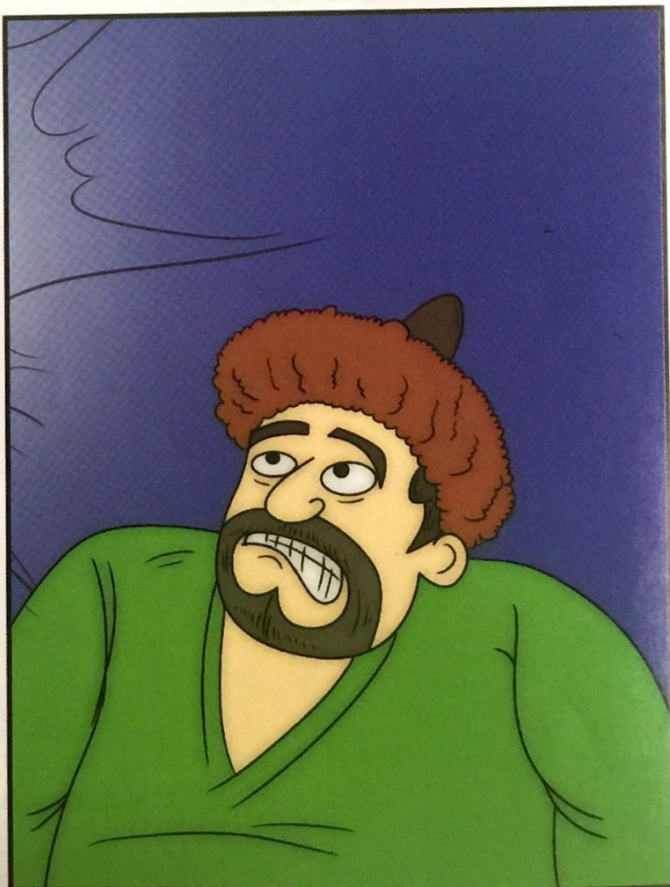
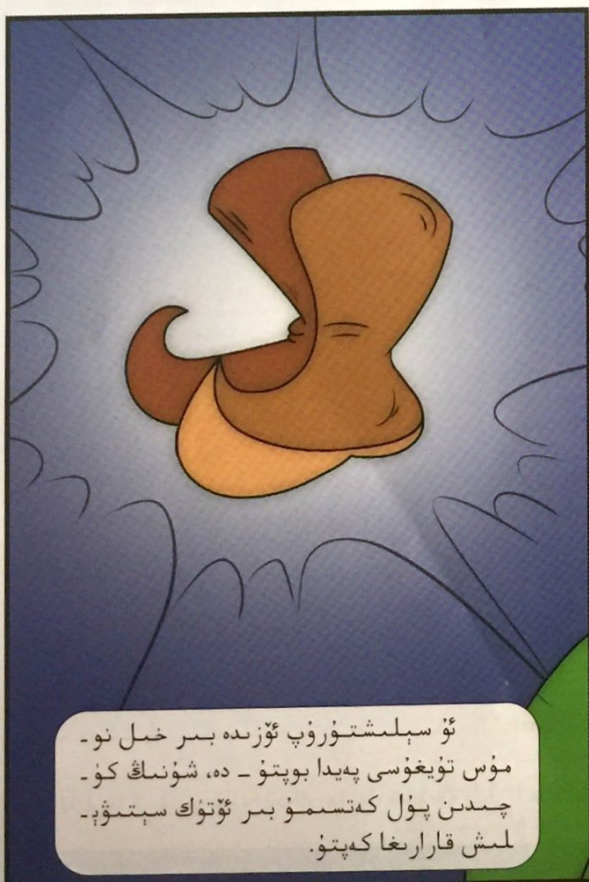
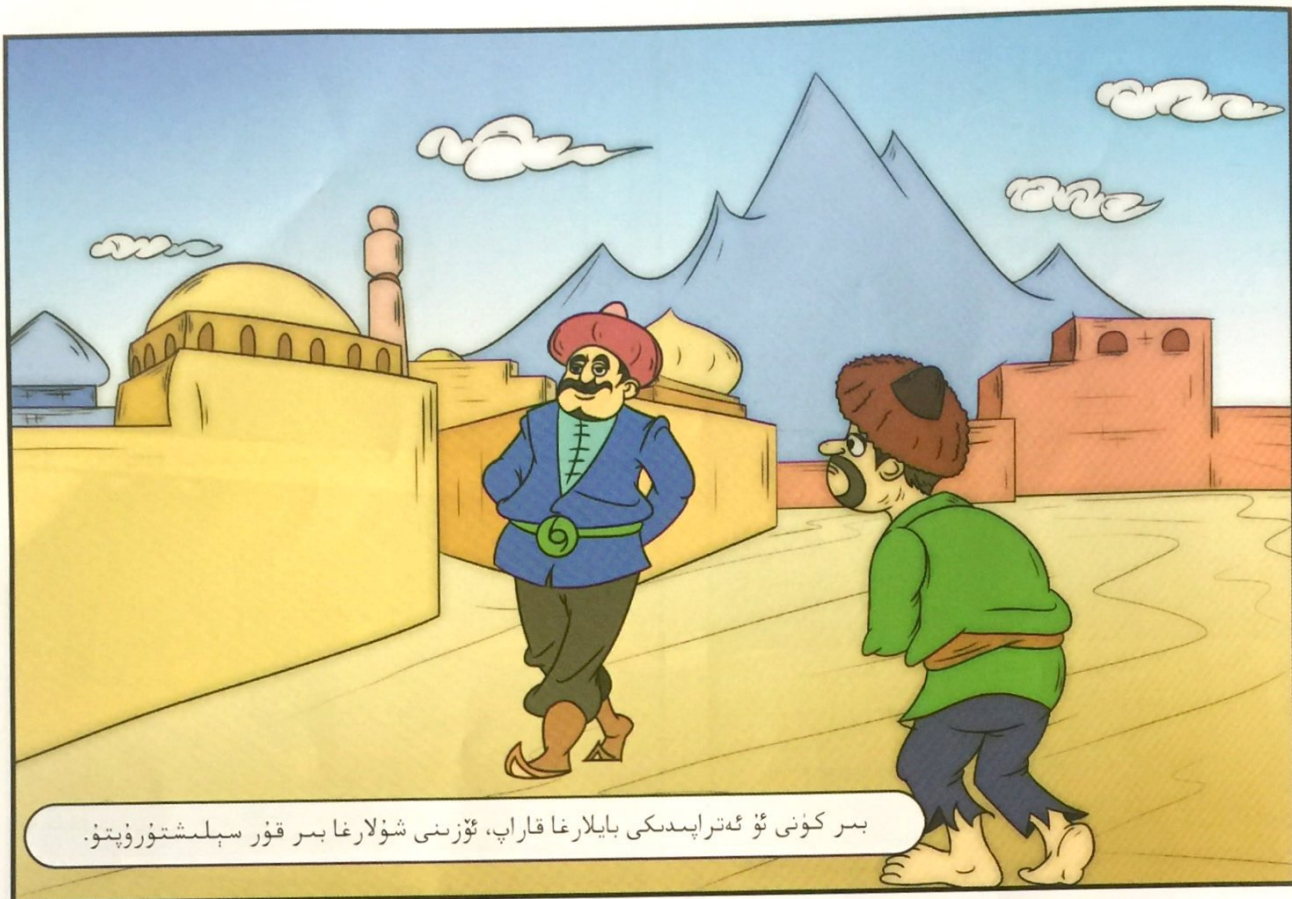


ناھايتى ئۇزاق زامانلار ئىلگىرى بىر بېخىل ئادەم  
ياشىغانىكەن. ئۇ كىشى بېخىللىقتا شۇ دەرىجىگە يېتىپ-  
تۈكى، ھەتتا ئۆزى يەيدىغان بىر پارچە نانغىمۇ قورسىقى  
ئاغرىيدىكەن.

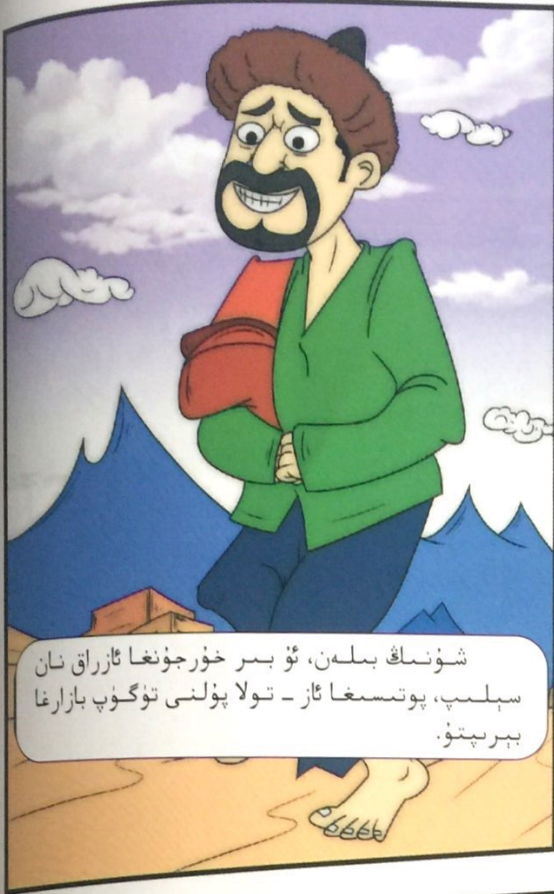


تاماقنىمۇ پەقەت ئاچلىقتىن ئۆلمەسلىك ئۈچۈنلا يەيدىكەن. شۇنداق قىلىپ، بۇ ئادەم ھەممە نەرسىنى تېجەپ يۈرۈپ نۇرغۇن مال - مۈلۈك، بايلىق توپلاپتۇ.









شۇنىڭ بىلەن، ئۇ بىر خۇرجۇنغا ئازراق نان  
سېلىپ، پوتسىغا ئاز - تولا پۇلنى تۈگۈپ بازارغا  
بېرىپتۇ.



بازارغا كېلىپ قارىغۇدەك بولسا، دەرۋەقە بازاردا ھەممە نەرسە تېپىلغۇدەك.





ئۇ بازارنى كەچ كىرگۈچە ئايلىنىپتۇ ۋە نۇرغۇن ئۆ-  
تۈكلەرنى كۆرۈپتۇ، تاللاپتۇ، ئەمما پۇلنى قولدىن چى-  
قارغۇسى كەلمەي قاتتىق ئازابلىنىپتۇ.

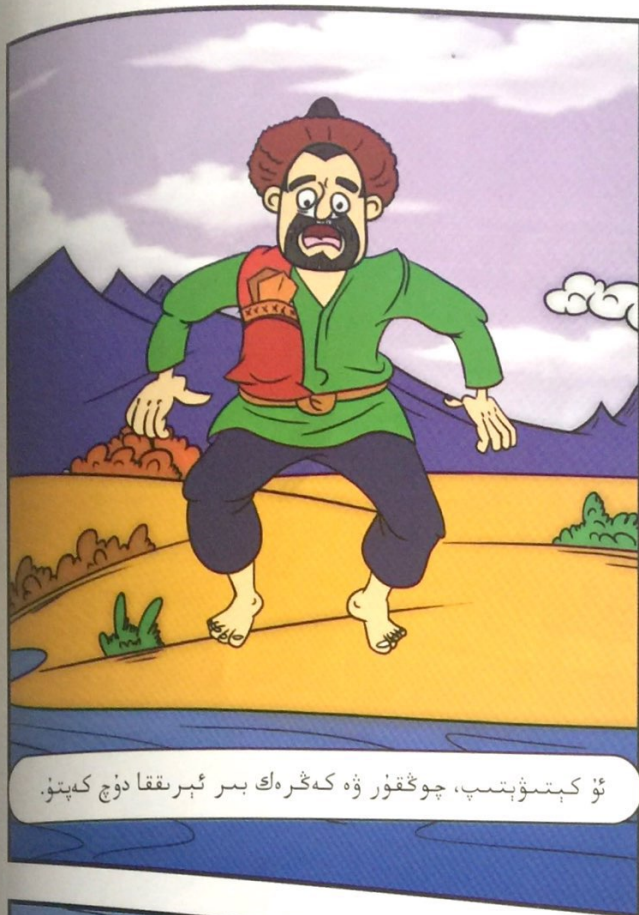


كەچ كىرگەندە ئۇنىڭ ئەتراپىغا بىر قانچە دەللال ئولمىشىپتۇ، ئۇلار  
نۇرغۇن تالاش - تارتىش، سالالار بىلەن ئاخىر بىر سودىگەرنىڭ بىر جۈپ  
ئۆتۈكىنى بۇ بېخىلغا 30 تەڭگىگە سودىلىشىپ ئېلىپ بېرىپتۇ.



شۇنىڭ بىلەن بېخىل ئۆتۈكىنى ئاۋايلاپ سۈرتۈپ، كىشىلەرنىڭ كۆ-  
زىچە پارقىرىتىپ كىيىپ، غاچىلداتقان پېتى يېزىسىغا قاراپ مېڭىپ  
كېتىپتۇ.





ئۇ كېتىۋېتىپ، چوڭقۇر ۋە كەڭرەك بىر ئېرىققا دۇچ كەپتۇ.

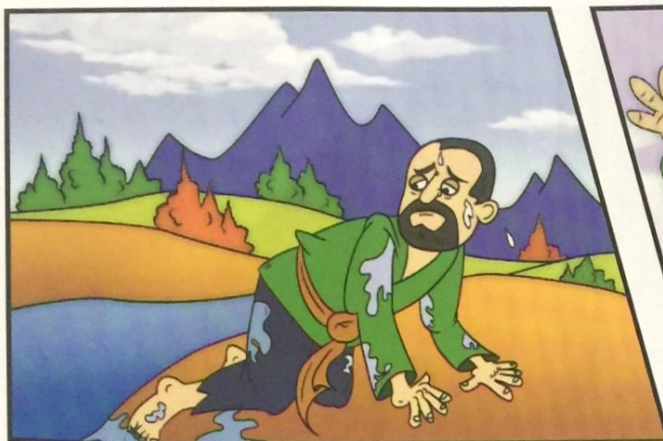


ئۇ ئادەملەر ئاز، چەت بىر يەرگە كەلگەندە، ئۆتۈكنى يېشىپ خۇرجۇنغا ساپتۇ - دە، يالاڭتايغ ھالدا يولغا راۋان بوپتۇ.



ئۇ ئېرىققا قاراپ: «توختا، كۈچەپ سەكرىسەم، بەلكىم ئۆتۈپ كېتە - لىشىم مۇمكىن» دەپ ئويلاپتۇ ۋە بارلىق كۈچىنى يىغىپ سەكرەپتۇ.

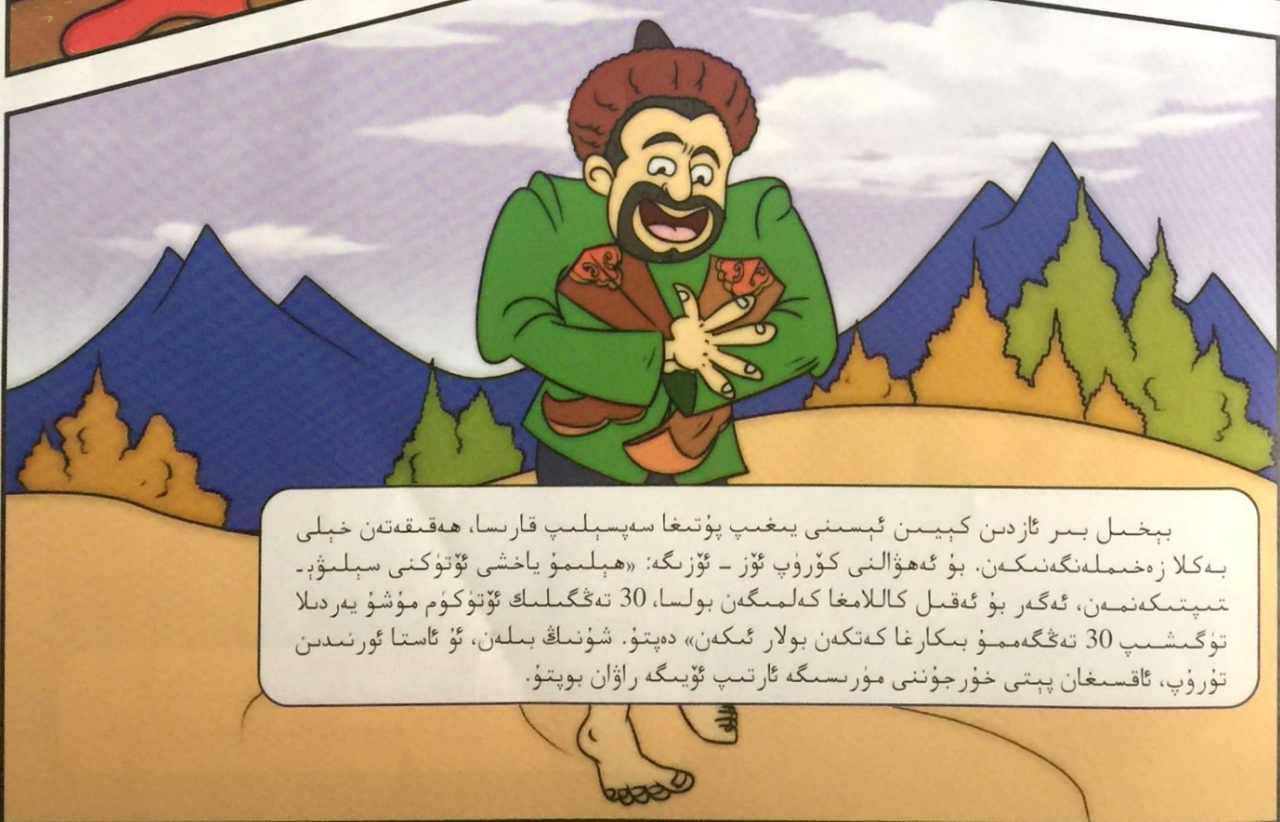




ئېرىقتىكى سۇ قىيىقىزىل قانغا بويىلىپ، ئۇ ئاغرىق ئازابىدىن ئۆزىنى قويىدىغانغا جاي تاپالماي قاپتۇ. بېخىل تىرىشىپ - تىرىمى - شىپ يۈرۈپ، مىڭبىر مۇشەققەتتە قىرغاققا چىقىپ پۇتىنى قۇ - چاقىلغان پېتى بىر ھازاغىچە ۋايىجانلاپتۇ.



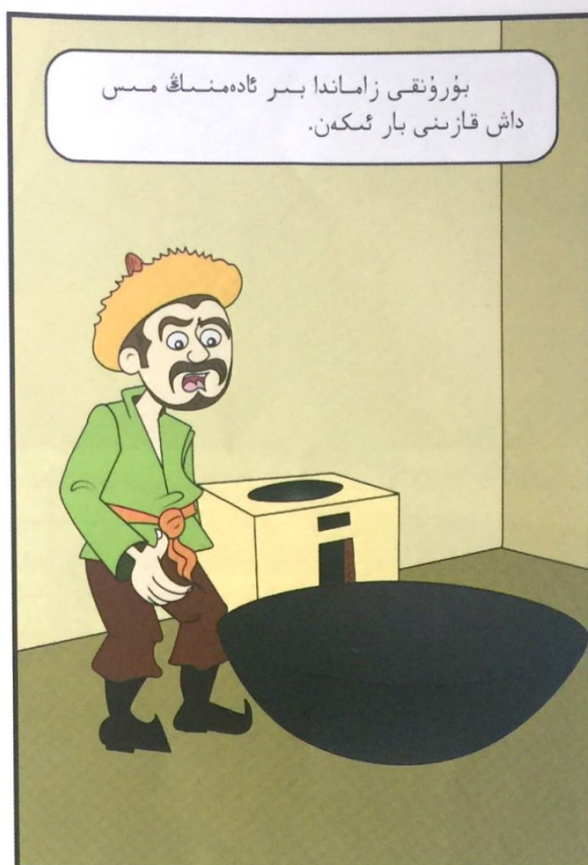
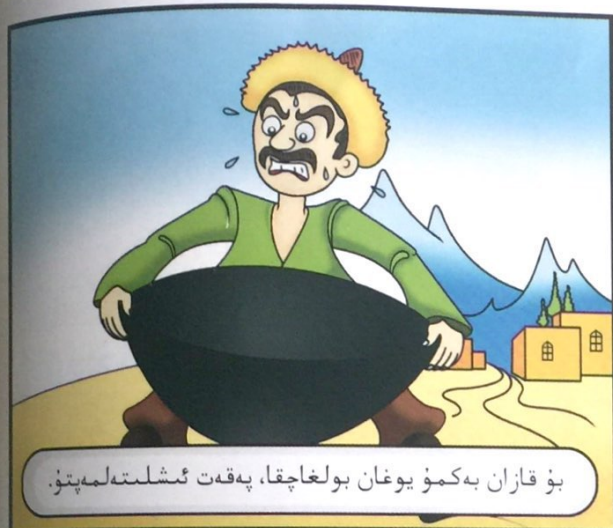
بېخىل «پولتوڭ!» قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ سۇنىڭ ئوتتۇرىسىغا چۈشۈپتۇ - دە، ئېرىقنىڭ ئىچىدىكى بىر ئۇچلۇق قوزۇق پۇتىغا سانجىلىپ كېتىپتۇ.



بېخىل بىر ئازدىن كېيىن ئېسىنى يىغىپ پۇتىغا سەپسەلىپ قارىسا، ھەقىقەتەن خېلى بەكلا زەخمىلەنگەنىكەن. بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ ئۆز - ئۆزىگە: «ھېلىمۇ ياخشى ئۆتۈكنى سېلىۋې - تىپتىكىنەنمەن، ئەگەر بۇ ئەقىل كاللامغا كەلمىگەن بولسا، 30 تەڭگىلىك ئۆتۈكۈم مۇشۇ يەردىلا تۈگىشىپ 30 تەڭگەممۇ بىكارغا كەتكەن بولار ئىكەن» دەپتۇ. شۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئاستا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاقسىغان پېتى خۇرجۇنى مۇرىسىگە ئارتىپ ئۆيىگە راۋان بوپتۇ.



# مىس قازان





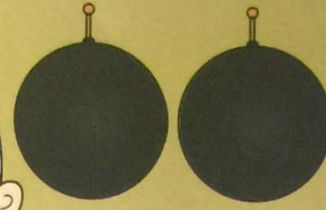


قازانچى بۇنى كۆرۈپ كۆڭلىگە باشقىچە بىر خىيالنى پۈ-  
كۈپتۈ - دە: «ھە، بولىدۇ، ئىككى قازان قىلىپ بېرەي، بىر ھەپ-  
تىدىن كېيىن كەلسىلە - ھە» دەپتۇ.



قازاننىڭ ئىگىسى ئۆيگە قايتىپ كېتىپتۇ.





قازاننىڭ ئىگىسى ھەپتىدىن كېيىن كېلىپ سوراپتۇ: «ئۇستام، قازان پۈتتىمۇ؟»  
«يوقسۇ، قازاننىڭ مىسى بەك بۇزۇلۇپ كېتىپتۇ، ئىككى قازان چىقىمغۇدەك جۈمۈ» دەپتۇ قازان-  
چى. قازان ئىگىسى: «ئۇنداق بولسا، بىر قازان چىقار، بىر قازان بولسىمۇ ياساپ بەرسىلە» دەپتۇ.  
— ماقۇل، ئۇنداق بولسا يەنە بىر ھەپتىدىن كېيىن كەلسىلە جۈمۈ» دەپتۇ قازانچى.



قازان ئىگىسى بىر ھەپتىنى ئۆتكۈزۈپ كەپتۇ.



قازانچى ۋاپىسى: «ھەي، قارىمامدىغان بۇ ئىشنى، بىر قازانمۇ  
چىقىمىدى» دەپ تۇرۇۋاپتۇ.













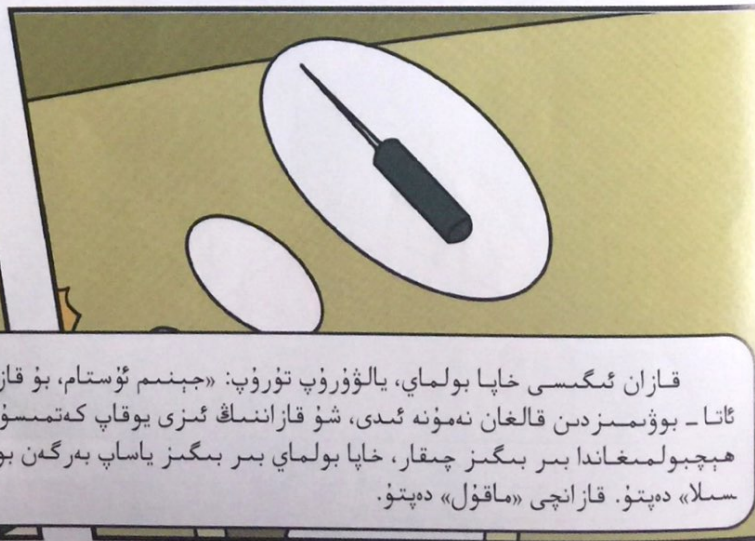
قازان ئىگىسى كۈنى ساناپ بىر ھەپتىنى ئاران توشقۇزۇپ كەلسە،



قازان ئىگىسى ئۆيىگە قايتىپ، دېمى ئىچىگە چۈشۈپ، يەنە بىر ھەپتە سۈكۈت قىلىپ ساقلاپتۇ.



قازانچى يەنە مۇنداق دەپتۇ: «ۋاي ئاكا، قوشۇق ياسىغۇ - دەكمۇ مىس چىقمايدىكەن ئەمەسمۇ!»




قازان ئىگىسى خاپا بولماي، يالۋۇرۇپ تۇرۇپ: «جېنىم ئۇستام، بۇ قازان ئاتا - بوۋىمىزدىن قالغان نەمۇنە ئىدى، شۇ قازاننىڭ ئىزى يوقاپ كەتمىسۇن. ھېچبولمىغاندا بىر بىگىز چىقار، خاپا بولماي بىر بىگىز ياساپ بەرگەن بول - سىلا» دەپتۇ. قازانچى «ماقۇل» دەپتۇ.






قازان ئىگىسى يەنە سەۋر قىلىپ ھەپتىدىن كېيىن كەپتۇ.



— ۋاي ئاكا، بىگىز قىلغۇدەكمۇ بىر نەرسە چىقىمىدى جۈمۇ، — دەپ قاپاق.  
نى تۇرۇپ ئولتۇرۇپتۇ.

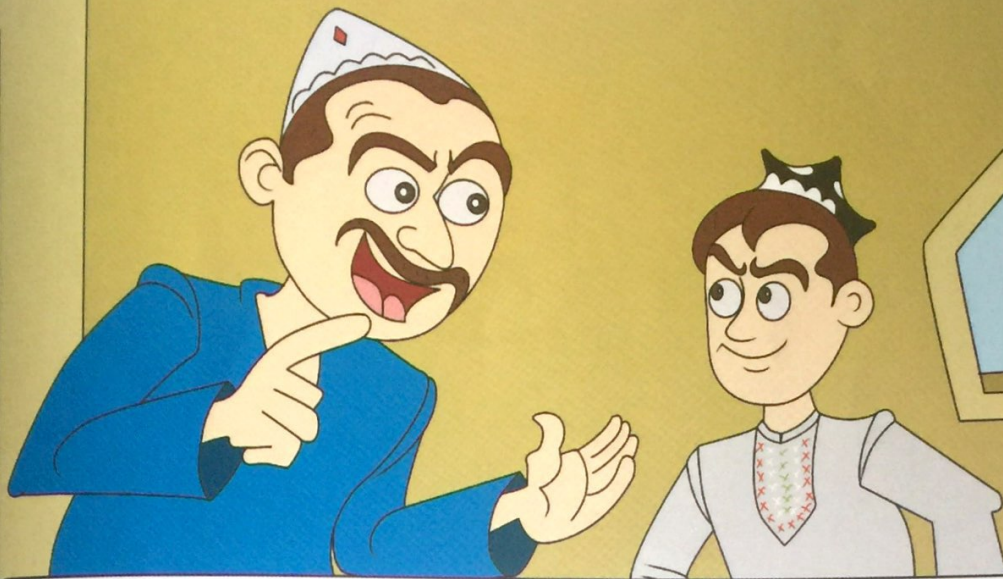


قازاننىڭ ئىگىسى ئۆز ئىشىغا مىڭبىر پۇشايمان قىلىپ، دەپمۇ ئىچىگە چۈشۈپ ئۆيىگە قايتىپ كەپتۇ.









شۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئۇيان ئويلاپ - بۇيان ئويلاپ شاگىرتىغا دەپتۇ: «ئۇ ئادەم نېمە دېسە ماقۇل دەيدىغان تازا ساددا ئادەم ئىكەن. بىز ئۇنىڭ قازىنى بىلەن قانائەتلەنمەي: «قازىنىڭىزنى بۇزۇپ ئىككى قازان قىلىشقا، ئاندىن بىر قا- زان قىلىشقا، ئارقىدىن چۆگۈن قىلىشقا، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇمۇ بولماي قوشۇق قىلىشقا، ھەتتا بىگىز قىلىشقا بىر قانچە كۈن ئەمگەك قىلدۇق، شۇ ئەمگىكىمىزنىڭ ھەققىنى بېرىۋېتىڭ، دەپ ئۇنىڭ ئۆيىگە بارايلى!»

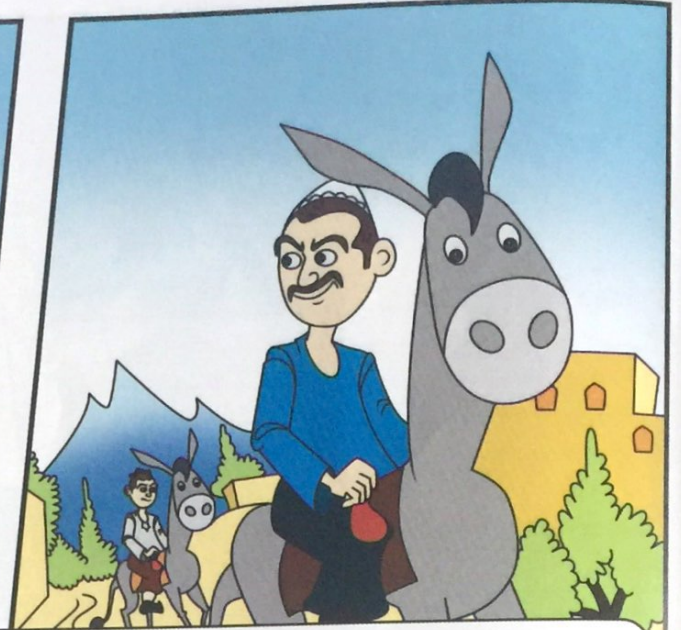


شۇ مەسلىھەت بويىچە، بىر كۈنى قازانچى شاگىرتى بىلەن قازان ئىگىسىنىڭ ئۆيىگە بې- رىپتۇ. ئۇ ئىككى تاغارنى ئېشەككە ئارتىپ ھېلىقى قازان ئىگىسىنىڭ ئىشىكىنى قېقىپتۇ.





ئۇلار قازان ئىگىسىنىڭ ئۆيىگە يېتىپ  
كەلگەندە، شاگىرتى ئىشىك ئالدىدا قاپتۇ.



يولدا كەلگۈچە قازانچى شاگىرتىغا: «مەن ئىككى تاغارنى كۆ-  
تۈرۈپ ئۆزىڭ ئۆيىگە كىرىمەن، سەن ئىشىك ئالدىدا تۇرۇپ سالا قى-  
لىپ بەر. ئۇ تايىنلىق بىزگە خېلى بىر نەرسە بېرىدۇ. «مۇشۇ بو-  
لار؟» دېسە، سەن «ياق، ئاز بولۇپ قالدى، يەنە..... يەنە..... بېرىڭ،  
دېگىن!» دەپ چېكىلەپتۇ.



ئۆستىسى تەپ تارتماستىن ئۆيىگە كىرىپ كەپتۇ.





«هە، قانچىلىك بىر نەرسە بەرسەم بولار؟» دەپ سو-  
راپتۇ قازاننىڭ ئىگىسى. قازانچى بولسا تەمتىرىمە-  
تىن: «ئىشك تۈۋىدە شاگىرتىم بار، ئۇ سىرتتا تۇرۇپ  
تۇرىدۇ، سىلى بېرىدىغاننى بېرىپ، شۇنىڭدىن بولدى-  
مۇ؟» دەپ سورىسلا» دەپتۇ.



قازان ئىگىسى ئۈچىنى ئالىدىغان  
پەيتنىڭ كەلگەنلىكىنى ھېس قىپتۇ.



«سىلىنىڭ قازانلىرىنى ياسايمىز دەپ بىر قانچە كۈن ئەم-  
گەك قىلدۇق، ئەمدى ئىش ھەققىمىزنى بېرىۋەتسىلە!» دەپ تۇ-  
رۇۋاپتۇ قازانچى.



ئۇزاقتىن بېرى قازاننىڭ ئەلىمىدە تىت - تىت بولۇپ يۈرگەن قازان ئىگە-  
سى ئىشكىنى ئېتىپ، ئۇچاق يېنىدىكى يوغان بىر كالتەكنى ئاپتۇ.





قازانچى بۇنى كۆرۈپ غال - غال تىترەپ كېتىپتۇ.



«ھە، ھەقىقىتى بېرەمتىم، مانا ئەمىسە ھەقىقا!» قازان ئىگىسى قازانچىنى راسا ساۋىداپ ھېرىپ كېتىپتۇ.





باياتىن بېرى ئۇستامغا قوناق سوقۇپ بېرىۋاتقان بولسا كېرەك.  
دەپ ئويلىغان شاگىرت، ئۇستىسىنىڭ يولدىكى چېكىلىشى بويىچە  
«يوقسۇ، ئاز بولۇپ قالدى، يەنە..... يەنە..... بەرسىلە!» دەپتۇ.



ئۇ ھېرىپ كەتكەچكە، تالادىكى شا-  
گىرتىدىن: «بولدىمۇ؟» دەپ سوراپتۇ.

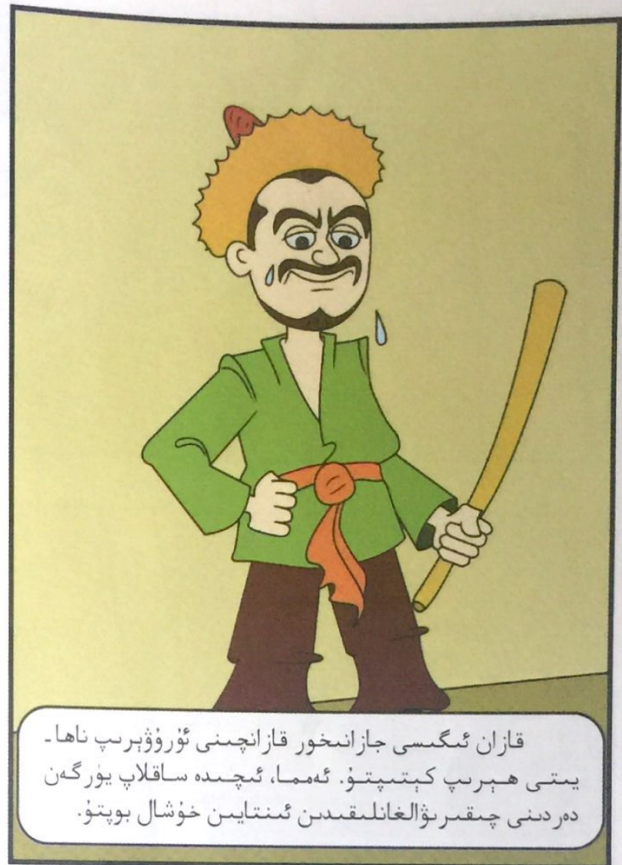
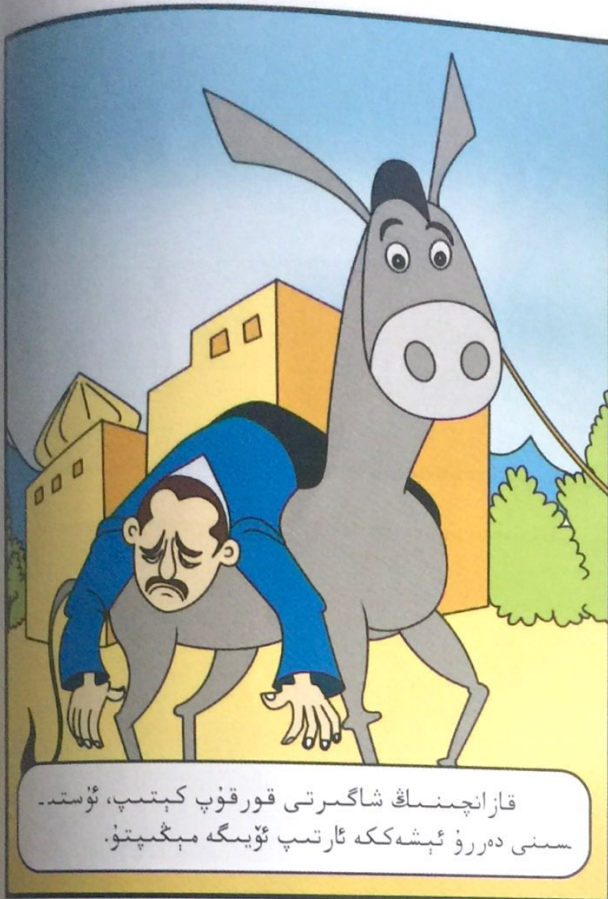


قازان ئىگىسى قازانچىنى يەنە ئۇرۇپتۇ. ھېرىپ كېتىپ: «بولدىمۇ» دېسە،







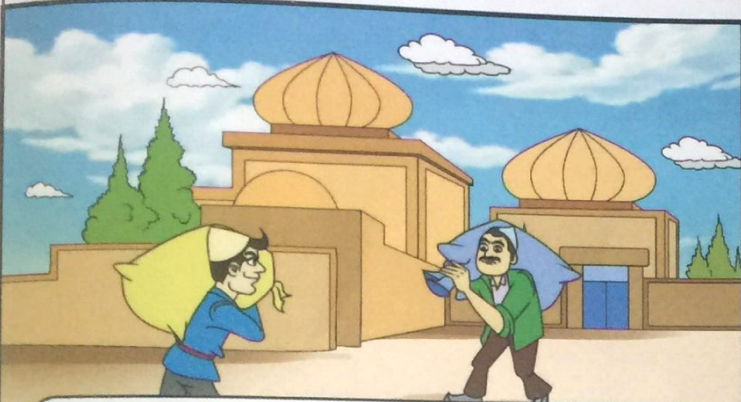








## ئىككى ئالدامچى



كۈنلەرنىڭ بىرىدە بۇ ئىككى ئالدامچى يېڭىشەھەر بىلەن كونا شەھەر ئارىلىقىدا ئۇچرىشىپ قاپتۇ. باقىنىڭ دۈمبىسىدە بىر قاپ قوي مايىقى، ساقىنىڭ دۈمبىسىدە بىر قاپ تۆگە مايىقى بار ئىكەن.



بۇرۇنقى زاماندا ئىككى ئالدامچى بولغانىكەن. بىرى، كونا شەھەرلىك باقى، يەنە بىرى، يېڭىشەھەرلىك ساقى ئىكەن.



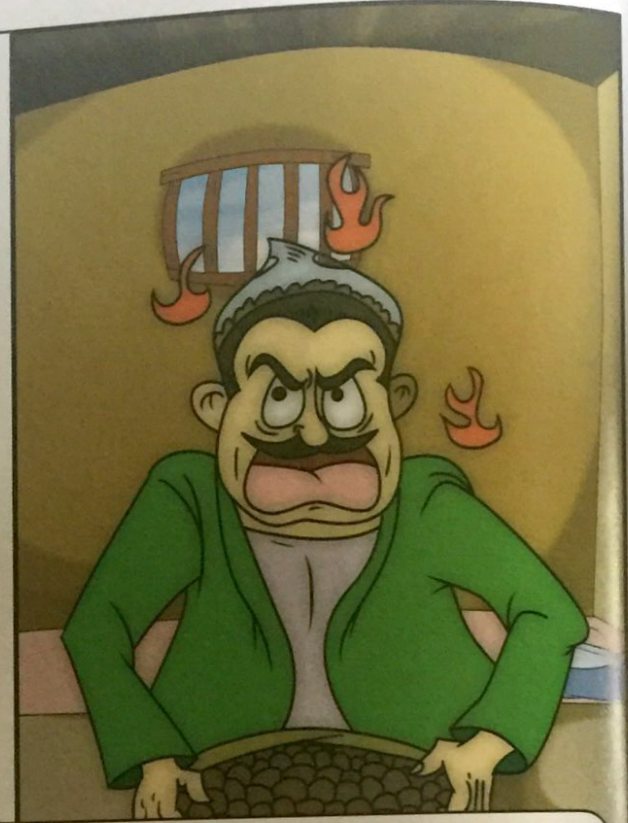
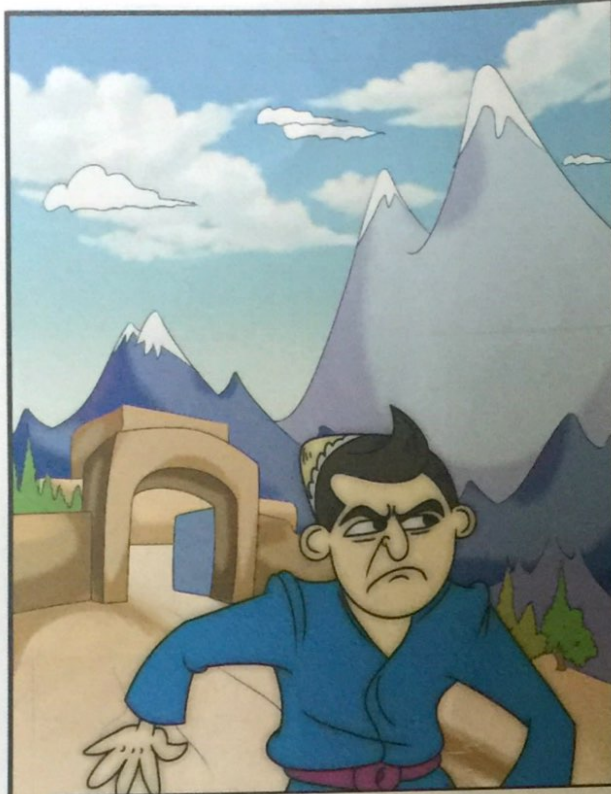
«ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم، ساقى، نەگە كېتىۋاتىمەن؟» دەپ سوراپتۇ باقى. «سىلەرنىڭ شەھەرگە كېتىۋاتىمەن، ئۇ ياققا ياڭاق قىممەت دەپ ئاڭلىدىم، مۇنۇ يوغان ياڭاقلارنى پۇل قىلىپ كېلەي» دەپتۇ ساقى.

«ھە، مەنمۇ سىلەر تەرەپكە كېتىۋاتىمەن، — دەپتۇ باقى، — سىلەرنىڭ شەھەردە ئۆزۈم قىممەت دەپ ئاڭلايمەن. بىر قاپ ئۆزۈم ئېلىپ كېتىۋاتىمەن، — باقى ساقىنى ئالدىماقچى بوپتۇ، — ئىككىيلەن ۋاقىتىمىزنى بىكارغا زايە قىلمايلى! ئۇنىڭدىن كۆرە، ساقىلى ئەگىتىۋاتقان نەرسىلىرىمىزنى تېگىشىپ، ھەرقايسىمىز ئۆز شەھىرىمىزگە ئاپىرىپ ساتساق بولمامدۇ؟» «ئۇنداق بولسا قاپلىرىمىزنىڭ ئاغزىنى ئاچمايلا تېگىشەيلى جۈمۇ» دەپتۇ ساقى.



شۇنداق قىلىپ، ئىككىسى ئۆشنىسىدىكى قاپلىرىنى تېگىشىپ، ئۆز مەھەللىلىرىگە قاراپ ئۇچقاندەك يۈرۈپ كېتىپتۇ.





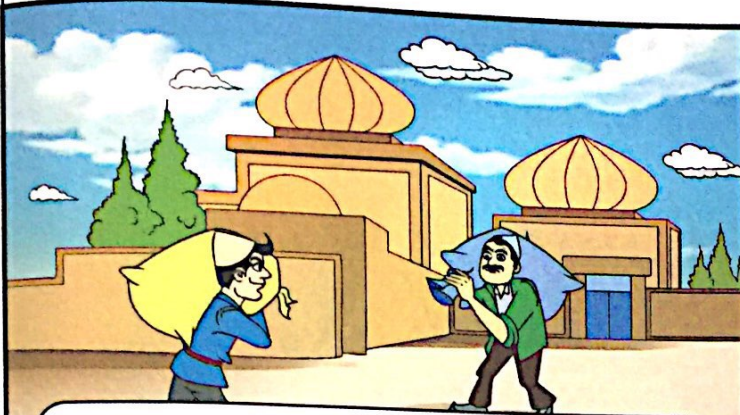
ھەر ئىككىسى ھاسىراپ - ھۆمۈدەپ ئۆيلىرىگە يېتىپ كېلىپ قاپنى ئېچىپ قارىغۇدەك بولسا، بىرىنىڭكىدىن قوي ماينى، يەنە بىرىنىڭكىدىن تۆگە ماينى چىقىپتۇ. ھەر ئىككىلىسى «خەپ» دېگىنىچە دېمىنى ئىچىگە يۇتۇپتۇ - دە، يولى كەلگەندە بىر - بىرىنى راسا بىر قاپقانغا چۈشۈرۈپ، پۇخادىن چىقىشنى كۆڭلىگە پۈكۈپ قويۇپتۇ.



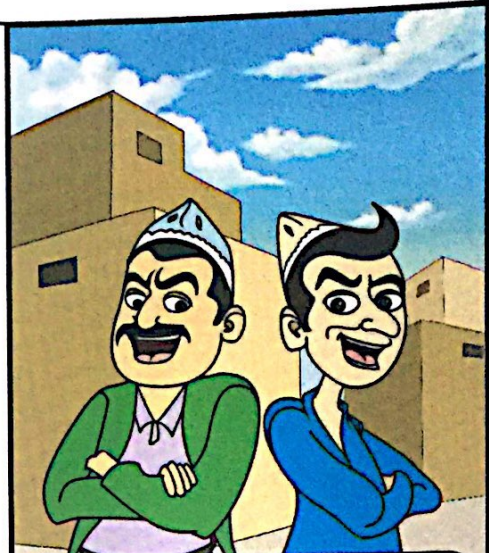
كۈنلەر ئۆتۈپ باقى بىلەن ساقى يەنە ئۇچرىشىپ قاپتۇ. «يول قاياققا؟» دەپتۇ باقى ساقىغا. «جېلىل باينىڭكىگە ئىش ئىزدەپ كېتىۋاتىمەن بۇرادەر» دەپتۇ ساقى. «ئۇنداق بولسا مەنمۇ باراي، ئىككىمىز بىللە ئىشلەپ قالساق ياخشى ئەمەسمۇ؟» دەپتۇ باقى.



## ئىككى ئالدامچى



كۈنلەرنىڭ بىرىدە بۇ ئىككى ئالدامچى يېڭىشەھەر بىلەن كونا شەھەر ئارىلىقىدا ئۇچرىشىپ قاپتۇ. باقىنىڭ دۈمبىسىدە بىر قاپ قوي مايىقى، ساقىنىڭ دۈمبىسىدە بىر قاپ تۆگە مايىقى بار ئىكەن.



بۇرۇنقى زاماندا ئىككى ئالدامچى بول-  
غانىكەن. بىرى، كونا شەھەرلىك باقى، يەنە  
بىرى، يېڭىشەھەرلىك ساقى ئىكەن.



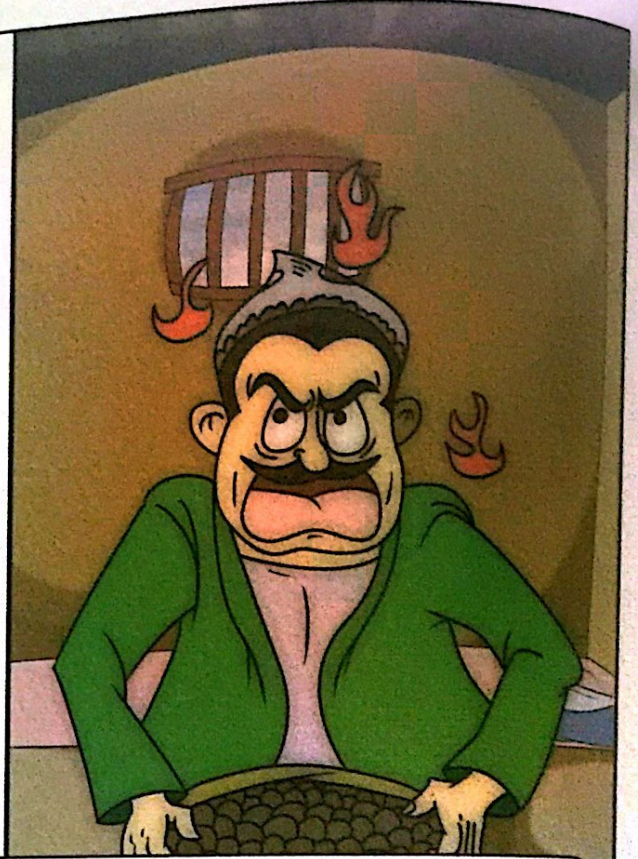
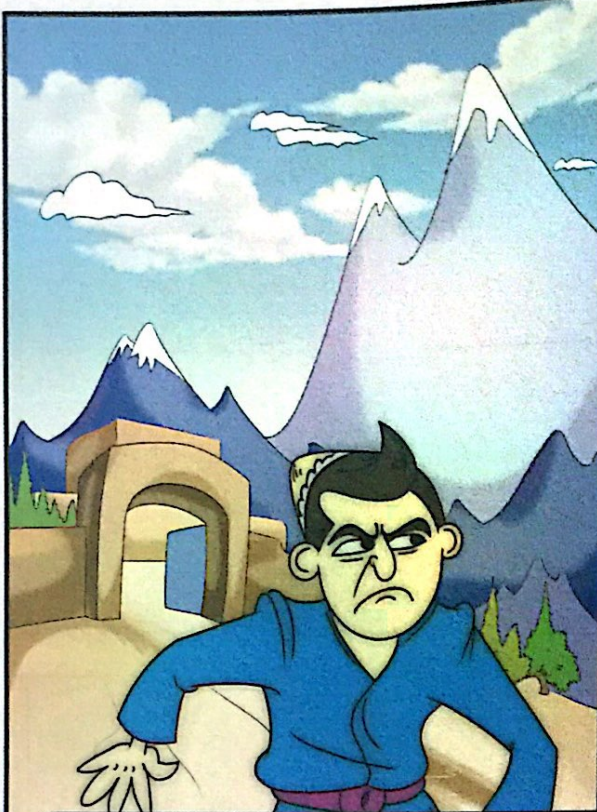
«ئەسسالامۇئەلەيكۇم، ساقى، نەگە كېتىۋاتىسەن؟» دەپ سوراپتۇ باقى.  
«سىلەرنىڭ شەھەرگە كېتىۋاتىمەن، ئۇ ياققا ياڭاق قىممەت دەپ ئاڭلىدىم، مۇنۇ يوغان ياڭاقلارنى پۇل قىلىپ كېلەي» دەپتۇ ساقى.

«ھە، مەنمۇ سىلەر تەرەپكە كېتىۋاتىمەن، — دەپتۇ باقى، — سىلەرنىڭ شەھەردە ئۆزۈم قىممەت دەپ ئاڭلايمەن. بىر قاپ ئۆزۈم ئېلىپ كېتىۋاتىمەن، — باقى ساقىنى ئالدىماقچى بوپتۇ، — ئىككىيلەن ۋاقىتىمىزنى بىكارغا زايە قىلمايلى! ئۇنىڭدىن كۆرە، ساتقىلى ئەكەتتۇر ئاندىن نەرسىلەرىمىزنى تېگىشىپ، ھەرقايسىمىز ئۆز شەھىرىمىزگە ئاپىرىپ ساتساق بولمامدۇ؟»  
«ئۇنداق بولسا قاپلىرىمىزنىڭ ئاغزىنى ئاچمايلا تېگىشەيلى جۈمۇ» دەپتۇ ساقى.



شۇنداق قىلىپ، ئىككىسى ئۆشنىسىدىكى قاپلىرىنى تېگىشىپ، ئۆز مەھەللىلىرىگە قاراپ ئۇچقاندەك يۈرۈپ كېتىپتۇ.





ھەر ئىككىسى ھاسىراپ - ھۆمۈدەپ ئۆيلىرىگە يېتىپ كېلىپ قاپنى ئېچىپ قارىغۇدەك بولسا، بىرىنىڭكىدىن قوي مايىقى، يەنە بىرىنىڭكىدىن تۆگە مايىقى چىقىپتۇ. ھەر ئىككىلىسى «خەپ» دېگىنىچە دېمىنى ئىچىگە يۇتۇپتۇ - دە، يولى كەلگەندە بىر - بىرىنى راسا بىر قاپقانغا چۈشۈرۈپ، پۇخادىن چىقىشنى كۆڭلىگە پۈكۈپ قويۇپتۇ.



كۈنلەر ئۆتۈپ باقى بىلەن ساقى يەنە ئۇچرىشىپ قاپتۇ. «يول قايماققا» دەپتۇ باقى ساقىغا. «جېلىل باينىڭكىگە ئىش ئىزدەپ كېتىۋاتىمەن بۇرادەر» دەپتۇ ساقى. «ئۇنداق بولسا مەنمۇ باراي، ئىككىمىز بىللە ئىشلەپ قالساق ياخشى ئەمەسمۇ؟» دەپتۇ باقى.



جېلىل بايغا مال بېقىپ بېرىشكە بىر مالچى،  
چوڭ قورۇسىنىڭ ئىشلىرىنى قىلىپ بېرىشكە بىر  
مالاي لازىم ئىكەن. باقى مال باقماقچى، ساقى قورۇنىڭ  
ئىشلىرىنى قىلماقچى بولۇپ ئىشقا كىرىشىپتۇ.

باقى ئەتىگەن تۇرۇپ، بىر پارچە قاتتىق ناننى قوينىغا سېلىپ، بىر قوتان مالنى  
ھەيدەپ چىقىپ كېتىدىكەن. ئۇ دالدا ئەتىدىن كەچكىچە كۈنگە قاقلىنىپ، ئۆسۈز -  
لۇقتىن سۇغا زار بولغاننىڭ ئۈستىگە، تاراپ كەتكەن ماللارنى يىغمەن دەپ يەتكۈچە جاپا  
تارتىدىكەن. تاپىنىغا كىرگەن تىكەنلەر پۈتىدىن قان ئېقىتسا، تاپاندىن ئۆتكەن ئىسسىق  
كۈزىدىن ياش چىقىرىدىكەن. باقى بىرىنچى كۈنىلا شۇنچىلىك ھېرىپ كېتىپتۇكى،  
ئېلىپ كەلگەن قاتتىق ناننى يېيىشكىمۇ دەرمانى قالماي، كەچقۇرۇن ئۆلەي - ئۆچەي دەپ  
ئۆيگە ئاران كېلىۋاپتۇ.

ھويلا - ئاراننىڭ ئىشىمۇ ساقىغا ئاسان چۈشمەپتۇ. ئۇنىڭغا ئازراق دەم ئېلىپ، بىرەر چىشلەم بىر -  
نەرسە يېۋېلىشقىمۇ ۋاقىت چىقماپتۇ. ئۇ راسا ھېرىپ، ھالى قالماي ھويلا سۈپۈرۈۋاتقاندا، توپىنىڭ ئارد -  
سىدىن بىر كۈمۈش پۇل تېپىۋاپتۇ - دە، بۇنىڭ بىلەن كۆڭلى توق بولۇپ، باقى كەلگەندە راسا ماختى -  
نىپ، ئۇنى بىر ئالداشنى كۆڭلىگە پۈكۈپتۇ.

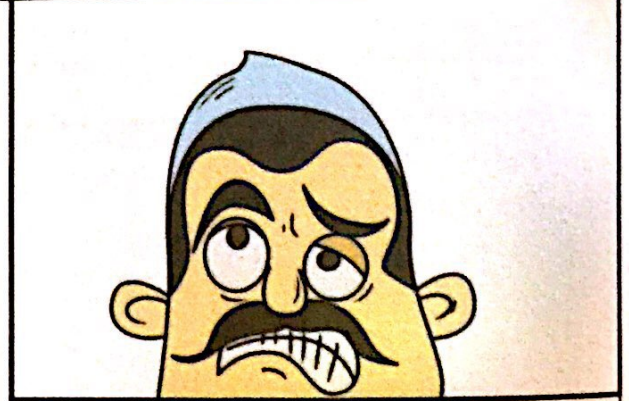
كەچلىكى ئۇلار ئولتۇرۇپ پاراڭ سېلىشقا باشلاپتۇ: «ياھ، ئاغىنە!  
مالچى بولۇش نېمىدېگەن ياخشى، راھەت ۋە كۆڭۈللۈك، مالنى يىغىپ  
قويسەن - دە، ئۇخلايسەن، بىر كۈننى ئۇيقۇ بىلەن ئۆتكۈزسەن، ئۆيگە  
كەلگەندە، باي ئاتام بىلەن ئاغچا ئاتام قەنت بىلەن چاي، بوغۇرساق بىلەن  
ماي بېرىدۇ. نېمە يەيمەن، نېمە ئىچمەن دېسەڭ، شۇ تەييار. شۇڭا، قوي -  
نۇمدىكى ناننىمۇ يېمىدىم، كۆردۈڭمۇ؟» دەپتۇ باقى ناننى كۆرسىتىپ.





«ۋاي - ۋاي، ئۇنى دەيدىغان بولساق، ھويلا - ئاراننىڭ ئىدى. شۇمۇ يوقنىڭ ئورنىدا ئىكەن، ئىشنى بىردەمدە تۈگىتىۋېتىدەن - دە، بوشاپ قالدىكەنەنەن، شۇنىڭ بىلەن قىلىدىغان ئىش يوق، ئۇسسۇل ئويناپ كېتىمەن. باي ئاكام بىلەن ئاغچا ئاچامغا ئۇسسۇلۇم بېقىپ كەتكەن چېغى، «بەللى يىگىت!» دەپ ماڭا بىرمۇنچە پۇل بەردى، كەچكىچە خەجلىسەم يەنە بىرى ئېشىپ قالدى» دەپتۇ ساقى ھېلىقى تېپىۋالغان كۈمۈش پۇل - نى كۆرسىتىپ.

پۇلنى كۆرۈپ باقمىنىڭ كۆزى قىزىرىپتۇ - دە، ساقىنى ئالدىماقچى بوپتۇ: «بىراق، مال باققاندا ئادەم يالغۇز چىلىقتا زېرىكىپ كېتىدىكەن» دەپ كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا ساقىغا قاراپ قويۇپتۇ. «ئۇنى بىر دېمە ئاداش! بۇ يوغان ھويلىدىكى تۆت تام - نىڭ ئىچىدە مەنمۇ زېرىكىپ كېتىدىكەنمەن» دەپتۇ ساقى. «بولمىسا ئىشلىرىمىزنى تېگىشىمىزمۇيا؟» دەپ - تۇ ھەر ئىككىلىسى تەڭلا.

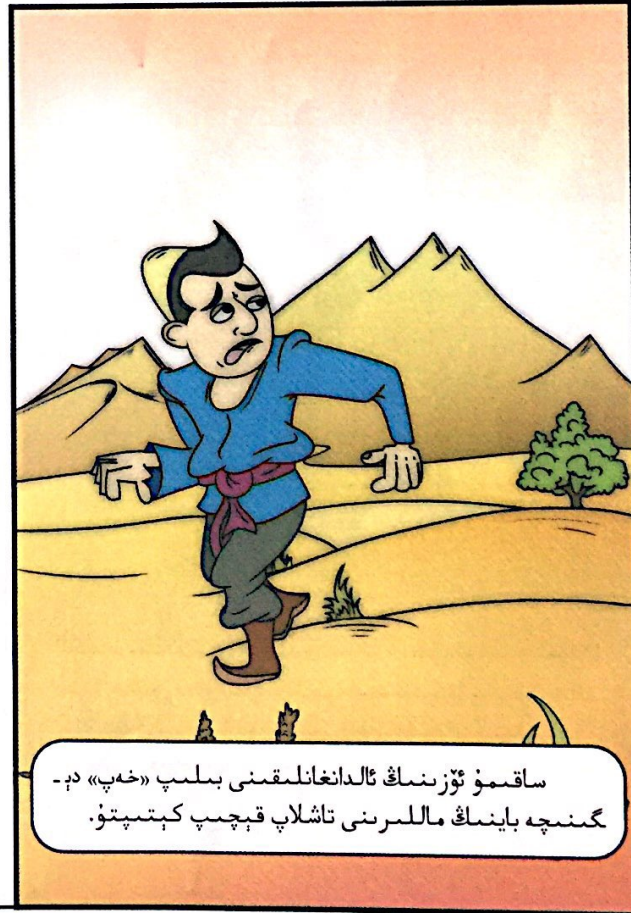
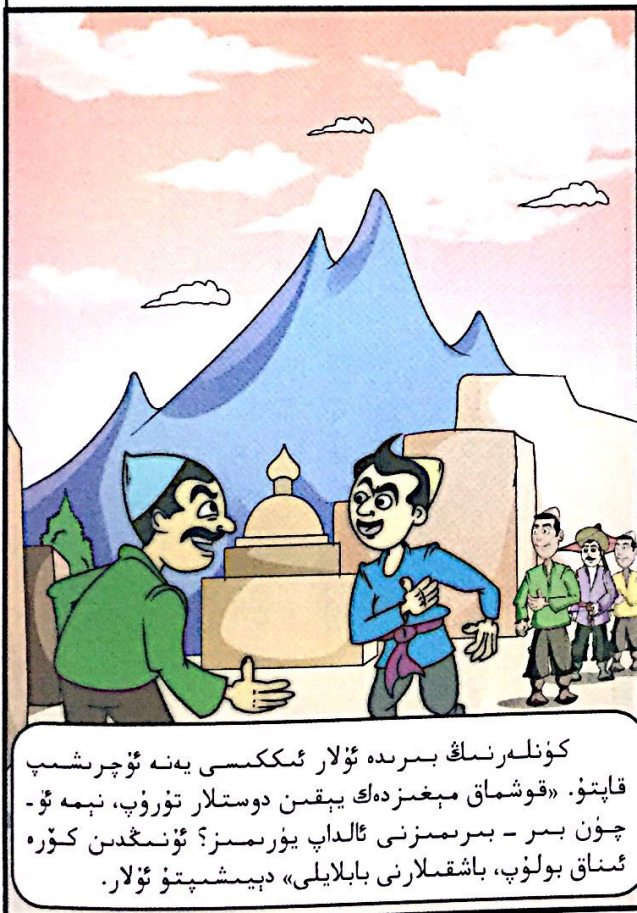


ساقى مال بېقىشقا چىقىپ، ئەتراپقا پىتىراپ كەت - كەن ماللارنى يىغالمىي جېنى تۇمشۇقىغا يېتىپتۇ.



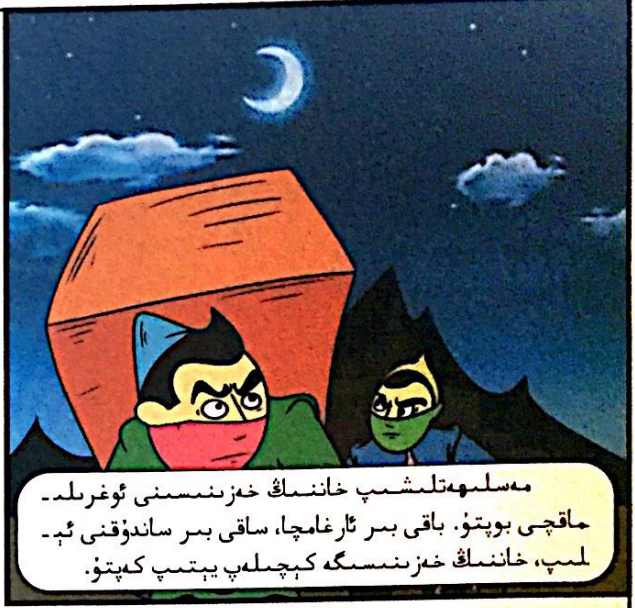
باقىمۇ ھويلىنىڭ ئىشلىرىنى تۈگىتەلمەي كۆرمىگەننى كۆرۈپتۇ.







ئۇلار قاراۋۇللارنىڭ ئۇخلاپ قالغان ۋاقتىدا -  
تىمدىن پايدىلىنىپ، خەزىنىنىڭ ئۆگزىسىنى  
تېشىپتۇ. باقى ساقىنى ساندۇققا سېلىپ ئار -  
غامچا بىلەن خەزىنىگە چۈشۈرۈپتۇ.



مەسلىھەتلىشىپ خاننىڭ خەزىنىسىنى ئۇغرىلىد -  
ماقچى بوپتۇ. باقى بىر ئارغامچا، ساقى بىر ساندۇقنى ئې -  
لىپ، خاننىڭ خەزىنىسىگە كېچىلەپ يېتىپ كەپتۇ.



ساقى ساندۇقتىن چىقىپ، چوڭقۇر خەزىنىنىڭ تېگىدىكى ئالتۇنلارنى كۆرۈپ ھەيران قاپتۇ.







«توشتۇر، توشتۇر، لىق توشتۇر» دەپتۇ باقى. ساقى ئاغىنىسىنىڭ خۇي - پەيلىنى بىلگەچكە،  
«ساندۇقنى لىق توشقۇزسام، ساندۇقنى تارتىۋېلىپلا، مېنى تاشلاپ قاچمىسۇن» دەپ ئويلاپتۇ.



ساقى ساندۇقنى يېرىمىغىچە ئالتۇنغا توشقۇزۇپ، با-  
قمىغا قاراپ: «يېرىم ساندۇق بولسا بولارمۇ؟» دەپ سوراپتۇ.

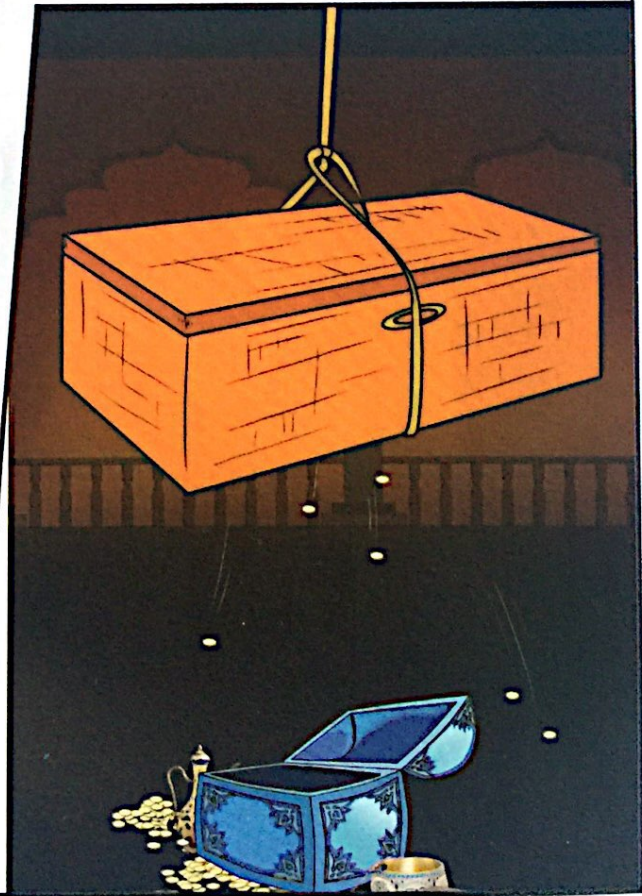




ساقى ساندۇقنىڭ ئىچىگە ئۆزى چۈشۈپ «تارت!»  
دەپتۇ. ساندۇقنىڭ ئاغزى يېپىلمايلا باقى  
ساندۇقنى بار كۈچى بىلەن تارتىۋاپتۇ.



ئاندىن ئۇ ھېلىقى تۆشۈكتىن خەزىنە ئىچىگە قا-  
راپ: «ھەي قارا يۈز، مېنى ئالداپ نېمە ئىشلارنى قىل-  
مىغانىدىڭ؟! ئەمدى مەن ئالتۇننى ئالدىم، سەن خەزى-  
نىدە قالدىڭ، ئەتە ئۆزۈڭنى داردا كۆرسەن» دەپ، شامال  
ھەيدىگەن قامغاق تەك يولغا راۋان بوپتۇ.







لېكىن، خەزىنە يېنىدىن ئانچە يىراققا بارمايلا، نەپسى تاقىلىداپ ئالتۇنلارنى كۆرۈپ باققۇسى كەپتۇ.





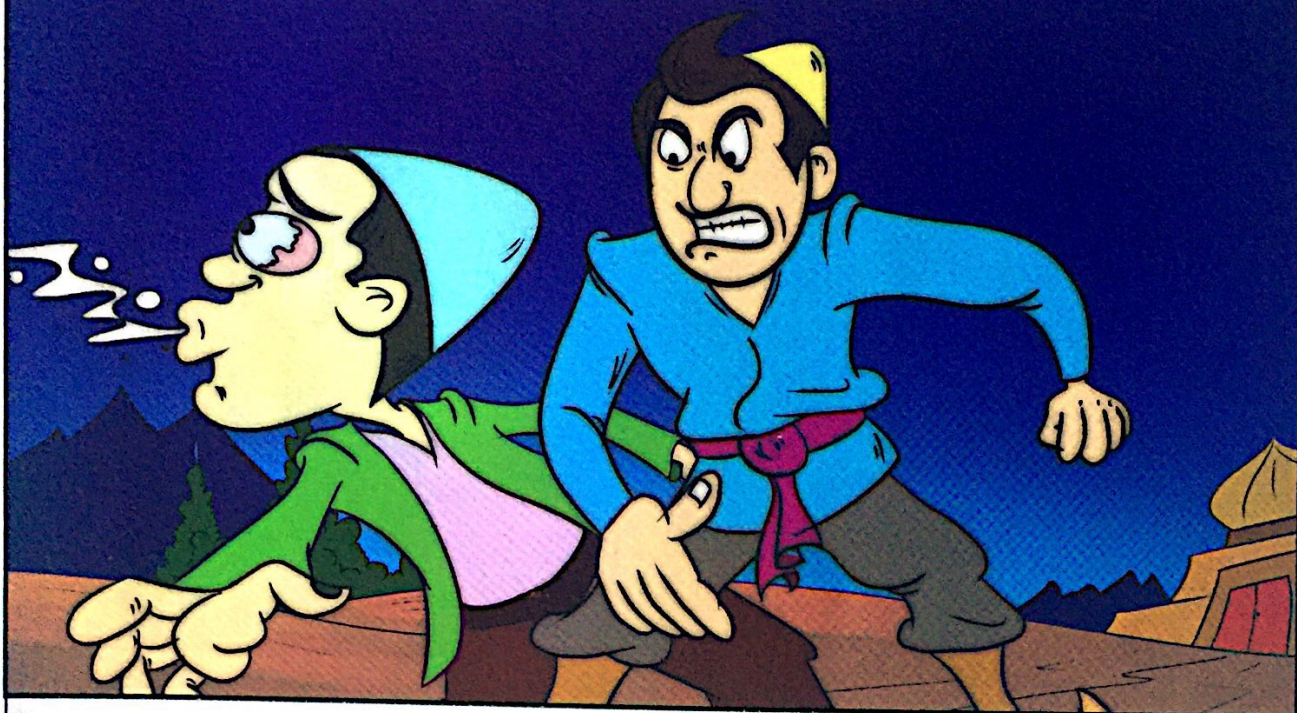


شۇ چاغدا ساندۇق ئىچىدىكى ساقى: «ھوي قارا نىيەت، مېنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرمەكچىسىڭ!؟» دېگەنچە سەكرەپ قويۇپ باقىغا ئېسىلىپتۇ.

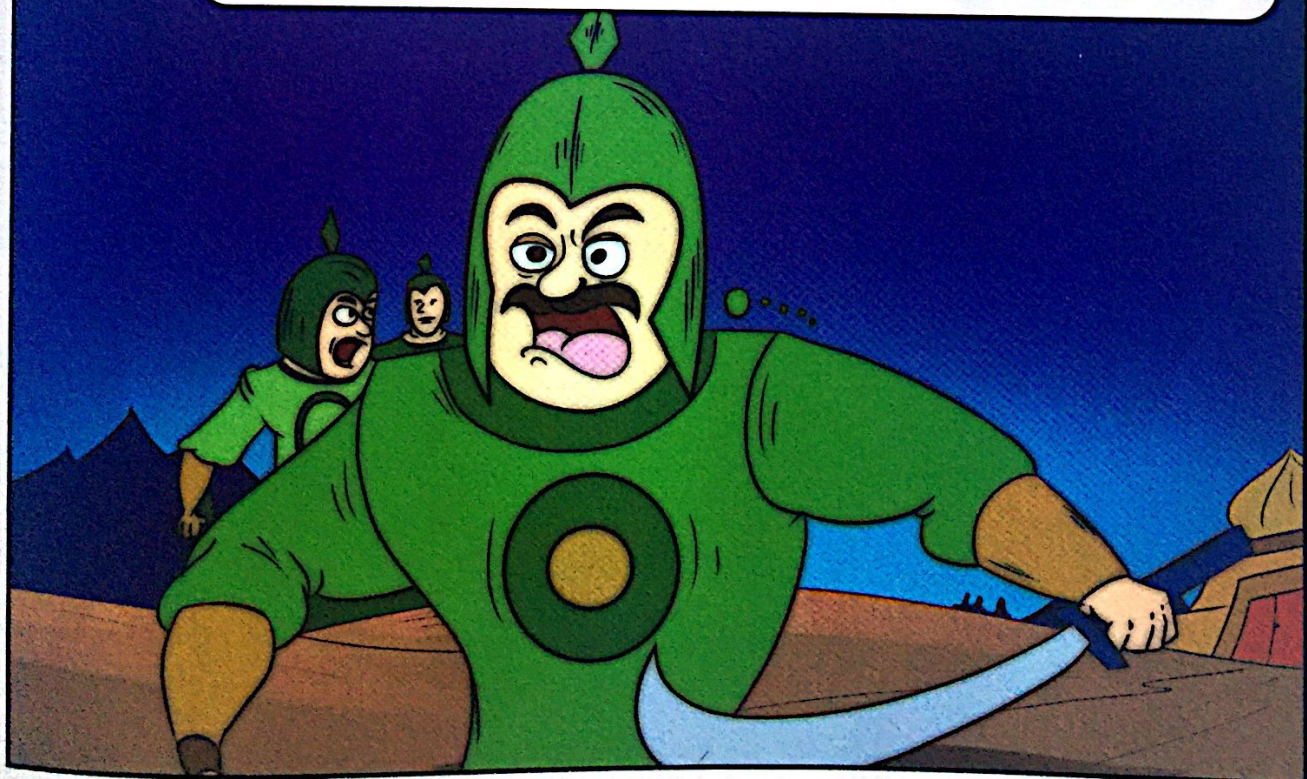




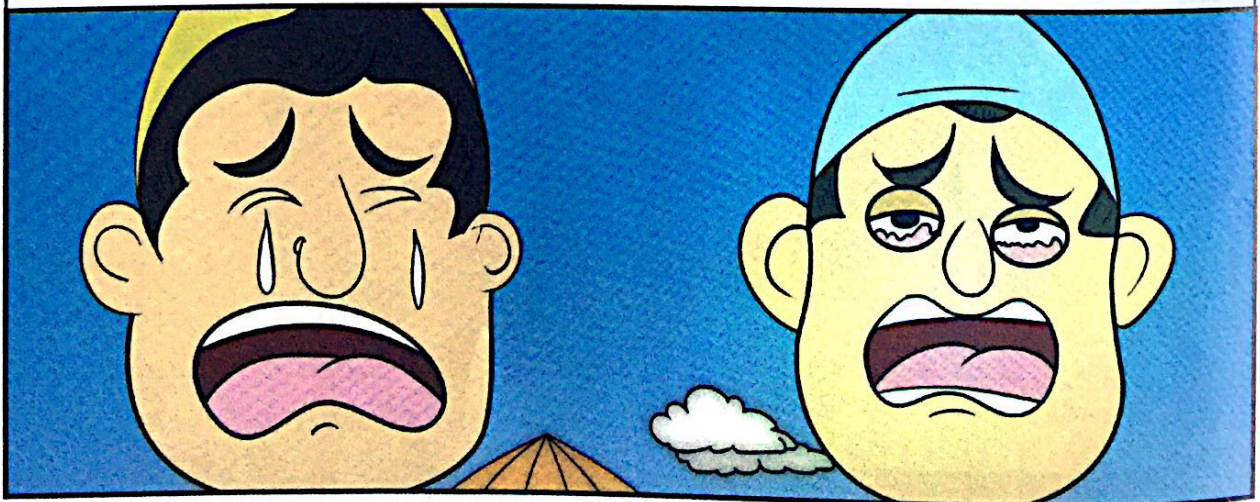
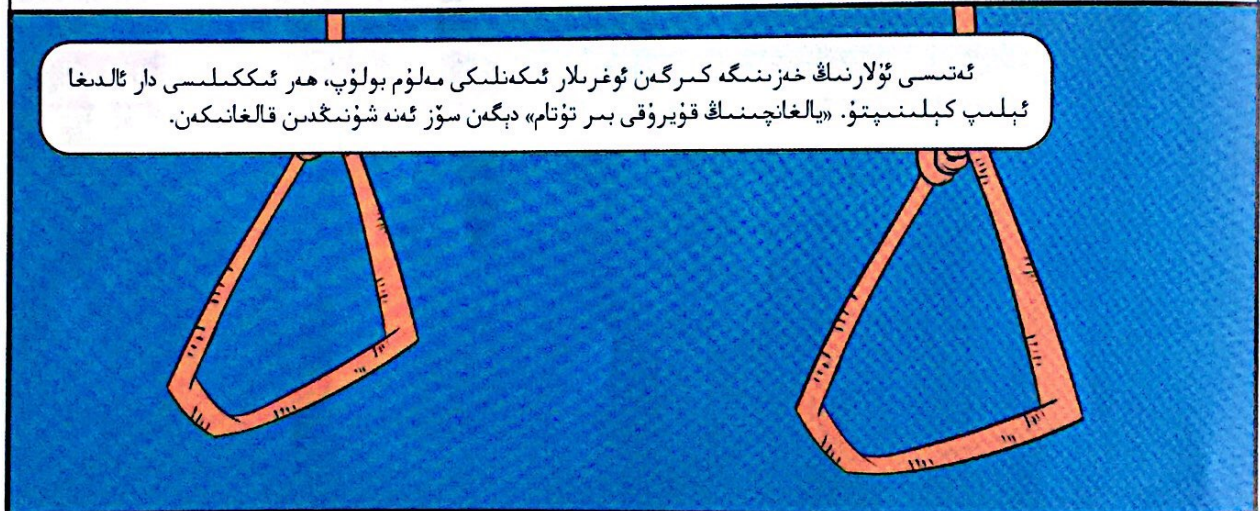
ئاجرىتىدىغان ئادەم يوق، بۇ ئىككىسى بىر - بىرىنى تازا مۇشتلاپ، ئاغزى - بۇرنى قانغا بويۇلۇپتۇ.



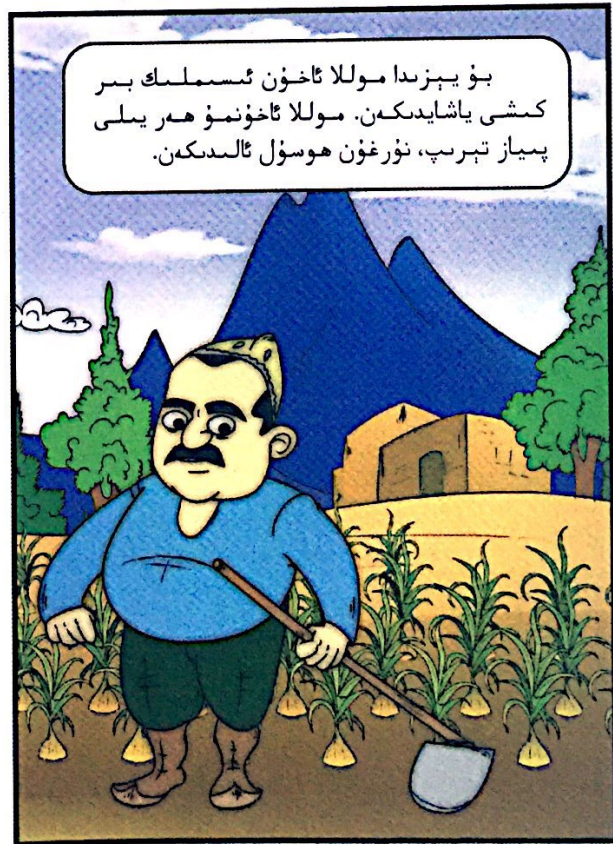
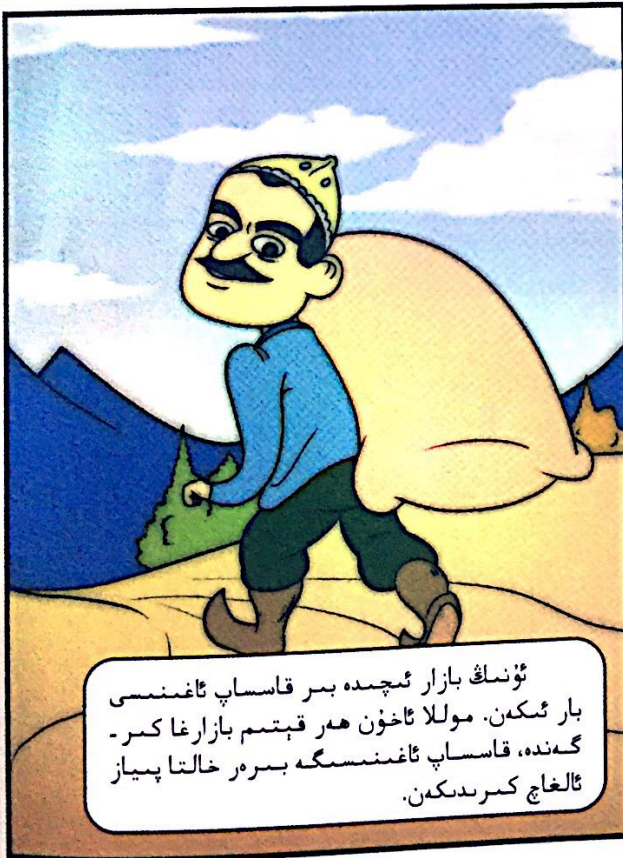
پادشاھنىڭ خەزىنىسى ئەتراپىدا ئۇخلاۋاتقان لەشكەرلەر بۇ ئويۇر - توپۇرنى ئاڭلاپ ئۇيقۇسىنى ئې-  
چىپ قارىغۇدەك بولسا، بىر ساندۇق ئالتۇننىڭ يېنىدا ئىككى ئادەم تازا مۇشتلىشىۋاتقۇدەك.















قاسساپ بولسا دائىم ئۇنىڭغا گۆشلۈك، ماي،  
لىق پېتىر مانتا، قورداق، پولو، پەرمۇدە دېگەندەك  
ئېسىل تائاملارنى ئەتكۈزۈپ بېرىدىكەن.



ئۇنىڭ دائىم قاسساپنىڭ گۆش، مېيىنى  
تىلغا ئالماي، ئۆزىنىڭ پىيىزىنى ماختاپ غىزا-  
لىنىشى قاسساپنىڭ بەكمۇ جېنىغا تېگىپتۇ.



ئەمما، موللا ئاخۇن ئالدىغا كەلگەن ھەرقانداق غى-  
زاغا ئېغىز تەگكەن ھامانلا: «ھاي - ھاي، بىزنىڭ قارا-  
مۇقچىنىڭ پىيىزىدا غىزا قالتىس ئوخشايدۇ جۈمۈ!»  
دەيدىكەن.





خوتۇن ئېرىنىڭ دېگىنىچە تاماقنى تەييارلاپتۇ.



شۇنىڭ بىلەن كۈنلەرنىڭ بىرىدە موللا ئاخۇن قاسساپنىڭ ئۆيىگە كەلگەندە، قاسساپ خوتۇنغا: «خوتۇن، بۈگۈن غىچىلا پىياز چاناپ، پەقەت گۆش - ماي ئارلاشتۇرماي بىر تەخسە چىققۇدەك پېتىر مانتا تۈگۈپ قويە. ئۆزىمىزگە گۆشتە ئادەتتىكىدەك تۈگسەڭ بولىدۇ» دەپ تاپىلاپتۇ.



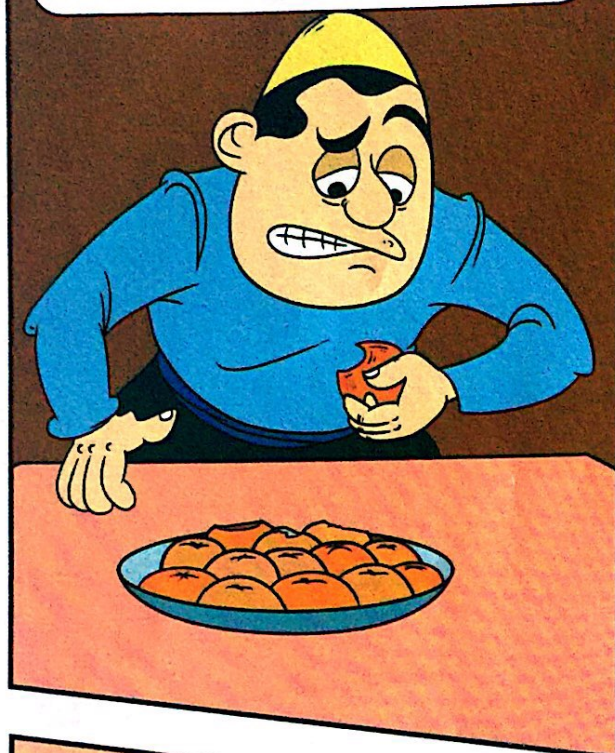
موللا ئاخۇن قورساقنىڭ ئاچلىقىدىن مانتىدىن بىرنى يېۋىپتۇ. ساھىبخاننىڭ زورلىشى بىلەن يەنە بىرنى تەستە يەپتۇ. ئەمما، قاغىسىق پىيازنىڭ تەمى كۆڭ-لىنى ئايىنىتىپتۇ - دە، داستىخانغا قايتا قول ئۇزاتماپتۇ.



داستىخان سېلىنىپ، ھورى پۇرقىراپ، تىترەپ تۇرغان مانتا كەلتۈرۈلۈپتۇ. قاسساپ ھېلىقى ئالاھىدە تەييارلانغان پىياز مانتىسىنى مېھماننىڭ ئالدىغا قويۇپتۇ. «قېنى بېقىڭلار بۇرادەر!» دەپتۇ قاسساپ مېھماننى غىزاغا تەكلىپ قىلىپ.



«هەي، ھېچلا ئىشتىھايىم يوق، ياكى مېجەزىم يوقمۇ بىلىمدىم، ئىشقىلىپ تاماق ئاغزىمغا بىر قىس- مىلا تېتىدىغۇ؟!» دەپتۇ موللا ئاخۇن ئوڭايسىزلىنىپ.



«ھوي، قېنى - قېنى، مەرھەمەت، تا- ماق سوۋۇپ قالدى بۇرادەر» دەپتۇ قاسساپ.



«ئەمىسە ماۋۇنىڭدىن يەڭلا، قېنى مەرھەمەت!» دەپتۇ قاسساپ ئالدىدىكى تاۋاقنى موللا ئاخۇننىڭ ئالدىغا سۈرۈپ.



موللا ئاخۇن ئۇنىڭدىن بىرنى يەپتىكەن، ناھايىتى  
مەزىلىك تېتىپتۇ.  
«ھە، ماۋۇنىڭ تەمى بۆلەكچىلا ياخشىكەنغۇ!» دەپتۇ ئۇ.



قاسساپ تەنلىك كۈلۈمسەرپ: «ئاۋۇ بولسا قارامۇچىنىڭ داڭلىق پىيىزى  
بىلەنلا تۈگۈلگەن مانتا، ماۋۇنىڭغا بولسا قاسساپنىڭ گۆش - يېغمۇ ئارىلاشتۇ -  
رۇلغان. دېمەك، قارا مۇچىنىڭ پىيىزىغا قاسساپنىڭ گۆش - يېغى ئارىلاشمىسا  
تاماقنىڭ لەززىتى بولمايدۇ بۇرادەر!» دەپتۇ.



بۇ گەپنى ئاڭلىغان موللا ئاخۇن خىجىلچىلىقتا لام - جىم دېيەلمەي قاپتۇ. شۇ -  
نىڭدىن كېيىن، ئۇ بازارغا كىرسە ئاغىنىسىنىڭ ئالدىدا قارا مۇچىنىڭ پىيىزى توغرىۇ -  
لۇق پەقەتلا ئېغىز ئاچمايدىغان بويۇتۇ.



图书在版编目(CIP)数据

小气鬼:维吾尔文/买合木提·吐尔尼亚孜编绘.--喀什:喀什维吾尔文出版社,2015.2  
(维吾尔民间故事有声漫画集《讲不完的故事》)  
ISBN 978-7-5373-3673-4

I. ①小... II. ①买... III. ①漫画-作品集-中国-现代 IV. ①J228.2

中国版本图书馆CIP数据核字(2015)第043261号

策 划: 艾尔肯·艾麦提  
木拉提·吾布力哈生木  
编 辑: 麦尔耶姆·图尔荪  
责任编辑: 迪丽拜尔·阿不都热依木  
美术编辑: 艾木热拉·艾尼瓦尔  
责任校对: 热孜玩古丽·阿布莱提

讲不完的故事 —— 小气鬼

---

漫画创作	买合木提·吐尔尼亚孜
出 版	新疆人民出版社 喀什维吾尔文出版社
电 话	0998-2653927
地 址	喀什市塔吾古孜路14号
邮 编	844000
发 行	新疆新华书店
印 刷	新疆一龙印刷有限公司
开 本	880×1230毫米 1/16开本
印 张	2.75
版 次	2015年4月第1版
印 次	2015年4月第1次印刷
定 价	18.00元

---



مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: ئەمرۇللا ئەنۋەر



ISBN 978-7-5373-3673-4



9 787537 336734 >

定价: 18.00 元